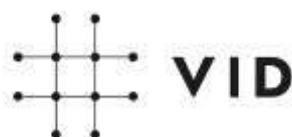


K/RLE årsstudium 2017-2018

(Årsstudiet K/RLE er i samarbeid med Universitetet i Stavanger)

Studenter som tar årsstudiet som en del av *Bachelor i teologi* eller *Bachelor i kristendom, ledelse og menighetsutvikling*, må bytte ut emnet *RKG-108 Hinduisme, buddhisme og religion i samtiden* med *RKG/BTEOL-106 Kontekst og identitet*.



Studiet inneholder disse emnene, hvert på 15 studiepoeng:

BTEOL-111/RKG-111 Bibelen og kristendommens historie
BTEOL-109/RKG-109 Religionsvitenskap, jødedom og islam
BTEOL-107/RKG-107 Etikk og livssyn, kristen tro og tradisjoner
RKG 108 Hinduisme, buddhisme og religion i samtiden

**

Teologi- og KLM studenter: RKG/BTEOL-106 *Kontekst og identitet* erstatter RKG-108

Årsoversikt

Høst	Høst	Vår	Vår
BTEOL-111/RKG-111 Bibelen og kristendommens historie 15 stp	BTEOL -109/RKG- 109 Religions- vitenskap, jødedom og Islam 15 stp	BTEOL -107/RKG- 107 Etikk og livssyn, kristen tro og tradisjoner 15 stp	RKG-108 Hinduisme, buddhisme, og religion i samtiden 15 stp
			BTEOL -106 Kontekst og identitet 15 stp

Emnebeskrivelser

RKG-111 Bibelen og kristendommens historie

Engelsk: The Bible and the History of Christianity

Studiepoeng: 15

Undervisningsstart: Høst

Undervisningssemestre: 1

Antall undervisningstimer: 72

Vurdering: Høst

Emnekode: RKG-111

Godkjent: UU Sak 11/14.

VID vitenskapelige høyskole – MHS

Emneansvarlig: Tina Dykesteen Nilsen; Jostein Ådna og Torstein Jørgensen

Introduksjon

Bibelen er den viktigste kilden til det gammeltestamentlige Israels tro og historie, til Jesu person og virke, og til den kristne kirkes tilblivelse og tro. Bibelen har vært viktig ikke bare for enkeltpersoner og kirker, men for samfunn og kulturer.

Studiet vektlegger at en holdbar lesning og forståelse av Bibelen innebærer at teksten leses ut fra sin opprinnelige historiske kontekst og med en bibelvitenskapelig og teologisk tilnærming. Studiet gir en oversikt over Bibelen som helhet og en får arbeide med utvalgte tekster og tilegne seg hovedinnholdet i dem. Samlet gir emnet studentene grunnleggende kunnskaper om Bibelen som historisk, hellig og aktuell bok og skriftsamling i kristendommen (10stp).

Kristendommen utgjør en dyp og bred strøm i norsk og europeisk kultur og historie, men har også satt dypt spor globalt. Kunnskaper i kristendommens historie er viktig for å forstå kristendommens samfunnsskapende og kulturformende betydning i vår tid.

Studiet av kristendommens historie legger hovedvekten på kristendommens betydning for kultur og samfunn i historisk perspektiv. Her handler det om de lange linjer og utvalgte hovedtrekk ved kristendommens historie i globalt og nasjonalt perspektiv (5stp).

Læringsutbytte

Kunnskap

Etter fullført emne skal studenten ha kunnskap om:

- Bibelen som historisk og hellig skriftsamling
- Hovedtrekkene ved sentrale skrifter, fortellinger og personer i Det gamle og det nye testamente
- Hovedtrekk i allmenn kristendomshistorie gjennom 2000 år og i norsk kristendomshistorie gjennom 1000 år.

- Kontinuitet og forandring i tros lære, fromhetsmønstre og kirkens funksjon som samfunnsaktør

Ferdigheter

Etter fullført emne skal studenten kunne:

- Gjøre rede for hovedtanker i sentrale bøker i Bibelen og tolke utvalgte bibeltekster
- Forklare hovedtrekkene ved de historiske og religiøse forholdene i Israel/Palestina i bibelsk tid
- Finne fram til sentrale skrifter i Bibelen og forklare forholdet mellom Det gamle og Det nye testamente
- Gjøre rede for viktige kristendomshistoriske begivenheter i oldkirken, i reformasjonsårhundret og nytiden, og for kristendommens stilling i dag
- Beskrive kristendommens samfunnsskapende og kulturformende betydning

Forkunnskapskrav

Ingen

Studiepoengsreduksjon

Arbeidskrav

Ingen

Vurdering

Vurderingsform	Karakter/vektning	Varighet/omfang	Tillatte hj.midler
Teksttolkning/temaoppgave	A-F 45%	2000 ord +/- 10%	Alle
Skriftlig eksamen	A-F 55%	5 timer	Ingen

Karakterskalaen har seks trinn; fra A til E for bestått og F for ikke bestått. Karakterene blir gitt på individuell basis.

Åpent for studenter med studierett

Studiet er åpent for alle bachelorstudenter ved VID vitenskapelige høyskole. Andre studenter som ønsker å ta dette emnet, må søke innen de gjeldende frister.

Studentevaluering

Evalueringer utgjør en sentral del av kvalitetssystemet ved VID. Systemet omfatter ulike former for studentevaluering.

Arbeidsformer

Lese oversiktspensum

Forelesninger over sentrale temaer i Bibelen og i Kristendommens historie

Lese utvalgte bibeltekster

Arbeide med sentrale spørsmål og temaer i grupper/seminarer

Bruk av digitale hjelpemidler står sentralt i alle arbeidsformene

Litteratur

Lesepensum fra Bibelen:

1 Mos 1-35; 2 Mos 1-24; 5 Mos 4-7; 12-13; 16; 27-30; Jes 1-12; 40-55; Am 3-9; Sal 1-13; 19-24; 36-51 (100 s.).

Matt 1-28; Joh 1-21; Apg 1-21; Gal 1-4; 1 Kor 1-16; 1 Tess 1-5. (83 s.).

Noen utvalgte bibeltekster som skal fortolkes med henblikk på hovedbudskapet i tekstene:
1 Mos 1-3; 12,1-9; 22,1-19; 2 Mos 3,1-15; 20,1-17; Jes 6; 9,1-7; 40,1-11; 52,13-53,12; Am 5; Sal 8; 22.

Matt 3,13-17; 5,1-32; 6,7-15; 9,1-8; 16,13-23; 21,1-17; 26,17-29; 28,1-20.

Bøker:

Litteratur til Det gamle testamente:

Hvalvik, Reidar og Terje Stordalen. *Den store fortellingen. Om Bibelens tilblivelse, innhold, bruk og betydning*. Oslo: Det Norske Bibelselskap, 1999: 19-31, 73-92, 107-120, 138-161 (68 s.).

Til studiet av tekstavsnittene som studeres med henblikk på hovedbudskap benyttes kommentar(er) i et omfang av ca. 150 s. Anbefalt er:

Kartveit, Magnar. red. *Det gamle testamente. Analyse av tekstar i utval.* 3. utgåva . Oslo: Det Norske Samlaget, 2007 eller nyere.

Sum: 218

Litteratur til Det nye testamente:

Hvalvik, Reidar og Terje Stordalen. *Den store fortellingen. Om Bibelens tilblivelse, innhold, bruk og betydning*. Oslo: Det Norske Bibelselskap, 1999, s. 32-50, 176-200, 211-215, 232-245, 248-262, 264-281, 292-299, 304-309, 324-326 (108 s.).

Hjort, Birgitte Graakjær. *Det Nye Testamentes omverden. Om politiske, religiøse og filosofiske forhold på Det Nye Testamentes tid*. Århus: Aarhus Universitetsforlag, 2014, s. 73-109, 223-236, 243-305, 312-316 (104 s.).

Kvalbein, Hans. "Matteusevangeliets teologi" i: *Fortolkning til Matteusevangeliet*. Oslo: Luther Forlag, 1998 (= 2 bind [Bibelverket], Oslo: Nye Luther Forlag og Lunde Forlag, 1989/90, 1992/93); Bind 1, s. 40-59 (20 s.). Finnes også som nettutgave, se: <http://tinyurl.com/br38ytg>

Til studiet av tekstavsnittene som studeres med henblikk på hovedbudskap benyttes kommentar(er) i et omfang av ca. 100 s. Anbefalt er:

Kvalbein, Hans. *Fortolkning til Matteusevangeliet*. Oslo: Luther Forlag, 1998 (= 2 bind [Bibelverket], Oslo: Nye Luther Forlag og Lunde Forlag, Bind 1. 1989/90, Bind 2. 1992/93).

Til studiet av Kristendommens historie:

Astås, Reidar. *Kirke i vekst og virke. Allmenn og norsk kirkehistorie*. 4. utgave. Oslo: Gyldendal, 2002. (360 s.)

Brunvoll, Arve. *Den norske kirkes bekjennelsesskrifter*. Oslo: Lunde Forlag, 1972. (140 s.)

Kompendium:

Holt, Else Kragelund og Kirsten Nielsen. *Bibelkundskab. Introduktion til Det Gamle Testamente*. Århus: Aarhus Universitetsforlag, 1997 (eller senere): 32-67 (35 s.).

Seland, Torrey. *Paulus i Polis. Paulus' sosiale verden som forståelsesbakgrunn for hans liv og forkynnelse*. Trondheim: Tapir Akademisk, 2004, s. 29-53, 221-235 (37 s.)

RKG-109 Religionsvitenskap, jødedom og islam

Nynorsk: Religionsvitenskap, jødedom og islam

Engelsk: Science of Religion, Judaism and Islam

Studiepoeng: 15

Undervisningsstart: Høst

Undervisningssemestre: 1

Antall undervisningstimer: 72

Emnekode: RKG-109

Godkjent: UU Sak 11/14

VID vitenskapelige høyskole – MHS

Emneansvarlig: Gerd Marie Ådna

Introduksjon

Religioner spiller viktige roller i mange samfunn i dagens verden, og religionsvitenskapen gir nøkler til å studere og forstå disse rollene. Faget religionsvitenskap er i seg selv tverrfaglig og inkluderer ulike tilnærminger til religion, vekten legges i dette emnet på kulturvitenskapelig tilnærming ettersom religion betraktes som et kulturfenomen.

Jødedommen og islam er historisk beslektet med hverandre og disse religionene har satt sitt preg på samfunn og kultur i fortid og nåtid. Islam er mest vektlagt på grunn av denne religionens aktualitet og relevans i samfunn og skole.

Emnets første del (ca 5 sp) skal gi en innføring i religionsvitenskapelig teori og metode, med tyngdepunkt i kulturvitenskapelige tilnærminger til fenomenet religion.

Religionsvitenskapelige teorier og begreper aktualiseres med eksempler fra alle verdensreligionene, selv om eksempler fra jødedom og islam vil få en særlig plass i emnet. Emnets andre del gir en innføring i jødedommen (ca 2,5 sp) og islam (ca 7,5 sp), med størst vekt på islam. Både religionenes historie og deres nåtidige, globale utforming blir belyst. Det legges vekt på religionenes ulike dimensjoner med tanke på å utvikle et nyansert religionsbegrep. Emnet gir også studentene redskaper til å forstå ulike syn og praksiser i religionene, blant annet hvordan hellige tekster oppfattes, brukes og fortolkes, samt den religiøse kunstens plass og funksjon

Læringsutbytte

Kunnskap

Etter fullført emne skal studenten ha kunnskap om:

- Religionsvitenskapelig faghistorie, sentrale religionsvitenskapelige begrep og arbeidsmetoder.
- Sentrale trekk ved jødedommens og islams historie, retninger, lære og praksis.

Ferdigheter

Etter fullført emne skal studenten kunne:

- Anvende nøkkelbegreper og teoretiske perspektiver fra religionsvitenskap i drøfting av spørsmål knyttet til religion og samfunn.
- Bruke kunnskap om jødedom og islam til å drøfte utviklingen av disse religionene og deres roller i moderne samfunn.
- Drøfte hvordan jødiske og islamske hellige tekster og kunst forstås og fortolkes i sine respektive tradisjoner.

Forkunnskapskrav

Ingen

Studiepoengsreduksjon

(Emner som har gått de senere år som overlapper med emnet): REL 130 gir 5 poengs reduksjon og REL 150 gir 5 poengs reduksjon.

Arbeidskrav

Ingen

Vurdering hjemmeeksamen 70% og kortsvar (kunnskaps) prøve 30 %

Vurderingsform	Karakter/vektning	Varighet/omfang	Tillatte hj.midler
Flervalg- kortsvar-prøve	A-F/30 %	1 time	Ingen
Hjemmeeksamen	A-F/70 %	3 dager	Alle

Karakterskalaen har seks trinn; fra A til E for bestått og F for ikke bestått. Karakterene blir gitt på individuell basis.

Åpent for studenter med studierett

Studiet er åpent for alle bachelorstudenter ved VID vitenskapelige høyskole. Andre studenter som ønsker å ta dette emnet, må søke innen de gjeldende frister.

Studentevaluering

Evalueringer utgjør en sentral del av kvalitetssystemet ved VID. Systemet omfatter ulike former for studentevaluering.

Arbeidsformer

Forelesninger

Drøfte spørsmål i grupper/seminarer

Studere tekster og bilder og samtale om disse i grupper og plenum

Bruk av digitale hjelpemidler står sentralt i alle arbeidsformene

Litteratur

Bøker:

Gilhus, Ingvild Sælid og Lisebeth Mikaelsson: Hva er religion? Universitetsforlaget 2012. 155 sider.

Groth, Bente. Jødedommen. Oslo: Pax, 2011. (247 s.)

Opsal, Jan. Islam: Lydighetens vei. Oslo: Universitetsforlaget, 2016. Tilgjengelig også som e-bok: <http://www.nb.no/nbsok/nb/61b53bcae7dd0b18afad6cd5d0260d8f.nbdigital?lang=no>

Kompendium:

Ammerman, Nancy T.: "In search of religion in everyday life" i Sacred stories, spiritual tribes. Oxford University Press 2014. 22 s.

Døving, Cora Alexa. "Pressens mørkemenn/troens tjenere'- posisjon og selvforståelse blant sunni-muslimske imamer", Berit S. Thorbjørnsrud og Cora Alexa Døving (red.) *Religiøse ledere: Makt og avmakt i norske trossamfunn*. Oslo: Universitetsforlaget, 2012: 26-46 (21 s.)

Gilhus, Ingvild S. «Hva er religion i dag? Religionsbegrep og religionsvitenskap». I Brunvoll, Bringeland, Gilje og Skirbekk (red.): *Religion og kultur: Ein fleirfagleg samtale*. Oslo: Universitetsforlaget 2009. 19-31 (12 s.)

Henriksen, Jan-Olav: «Innledning» i *Mangfold og tvetydighet. Aktuelle blikk på religion*. Portal Akademisk 2016. 11 s.

Høeg, Ida Marie. «Kjønn og folkelig dåpsteologi». I *Din - tidsskrift for religion og kultur* 1-2 2011. 65-78 (13 s.)

Lied, Liv Ingeborg. «Skriften på veggen. Bibelen som interiørartefakt». I Gilhus og Mikaelsson (red.) *Religion i skrift: Mellom mystikk og materialitet*. Oslo: Universitetsforlaget 2013. 147-170 (23 s.)

Mikaelsson, Lisbeth: «Studiet av livsskildringer i religionsvitenskapen» i Siv Ellen Kraft og Richard J. Natvig (red.): *Metode i religionsvitenskap*. Pax 2006. 22 sider.

Stensvold, Anne. «Dualisme og ambivalens». I *Din - tidsskrift for religion og kultur* 1-2 2011. 50-64 (14 s.)

Vogt, Kari. "Å være som en kledning for hverandre - Ekteskap og rettspraksis i islamsk tradisjon", i Berit S. Thorbjørnsrud (red.) *Evig din? Ekteskaps- og samlivstradisjoner i det flerreligiøse Norge*. Oslo: Abstrakt, 2005: 152-173 (22 s.)

Ådna, Gerd Marie. «Troende, trøstende og kanskje tvilende - transnasjonal muslimsk hverdag». I Kalvig og Solevåg (red.): *Levende religion: Globalt perspektiv - lokal praksis*. Stavanger: Hertervig Akademisk 2015. 132-153.(22 s.).

Tekster fra jødedom og islam:

Koranen, i *Verdens hellige skrifter*. Oversatt av Einar Berg. Oslo: De norske bokklubbene, 2000: Kapittel (sure) 1; 2,255-257; 37,101-113; 42,1-9; 43,1-14; 96,1-5; 97; 112. (8 s.)

Klassiske islamske tekster: Tro og tanke, i *Verdens hellige skrifter*. Utvalgt og innledende essay ved Amund Bjørnsnøs. Oversatt av A. Bjørnsnøs, Magid Al-Araki og Christopher Andreas Holmboe. Oslo: Bokklubben, 2013: 37-51 ("Profetens liv og levnet - Sira"), 143-162 ("En islamsk katekisme"). (34 s.)

De rettvises hager: Al-Nawawis samling overleveringer om profeten Muhammad, i *Verdens hellige skrifter*. Oversettelse og innledende essay av Nora S. Eggen. Bokklubben 2008: 188-193 ("Boken om klær"); 229-246 ("Boken om fortrinnlige handlinger"); 272-273 ("Boken om hajj"). (26 s.)

Jødiske skrifter, i *Verdens hellige skrifter*. Oslo: De norske bokklubbene, 2002: 94 ("Om Hannuka-festen", fra Aggada); 161-162 ("Bønner som ble lest før sabbatslysene ble tent"); 198-199 ("Øyets lys" og "Månens lys blir gjenopprettet", fra Kabbala); 269-270 ("Den falske gjestfriheten", fra Hasidismen). (7 s.)

Talmud: Tekster i utvalg, i Verdens hellige skrifter. Utvalg og innledende essay av Lynn Claire Feinberg. Oslo: Bokklubben 2012: 61-87 ("Bønnens og velsignelsens plass og betydning"). (27 s.)

RKG-107 Etikk og livssyn, kristen tro og trostradisjoner

Nynorsk: Etikk og livssyn, kristen tro og trustradisjonar

Engelsk: Ethics and views of life, Christian Beliefs and traditions

Studiepoeng: 15

Undervisningsstart: Vår

Undervisningssemestre: 1

Antall undervisningstimer: 72

Emnekode: RKG-107

Godkjent: UU Sak 11/14.

VID vitenskapelige høgskole – MHS

Emneansvarlig: Knut Alfsvåg og Torstein Jørgensen

Introduksjon

Emnet skal gi innsikt i prinsipiell og konkret etikk. Dette inkluderer etiske modeller og drøftinger av etiske spørsmål. Emnet skal gi innsikt i sekulære livssyn i dag. Emnet gir også innsikt i kristen tro og trostradisjoner i møte med ulike religiøse og livssynsmessige alternativer i vår tid.

Studiet gir en innføring i etiske begreper og begrepsforståelse i historisk og samtidsperspektiv. Studentene utfordres til å bruke dette i drøfting av etiske dilemma og aktuelle problemområder (5sp).

Emnet gir videre oversikt over utvalgte sekulære livssynstradisjoner i nyere tid. Her legges hovedvekten på livssynshumanisme og dens stilling i Norge og i verden i dag (2,5sp).

Hva angår kristendommen som aktuell og samtidig religion, legges vekten på kristendommens stilling og egenart i møte med ulike religiøse og livssynsmessige alternativ i vår tid. Til dette hører en innføring i kristen troslære og etikk (5sp), og en oversikt over utvalgte trostradisjoner og kirkesamfunn innenfor kristendommen (2,5sp).

Læringsutbytte

Kunnskap

Etter fullført emne skal studenten ha kunnskap om:

- Etiske begreper, teorier og argumentasjonsmodeller
- Sammenhenger mellom etikk, livssyn og filosofi
- Hovedtrekk ved sekulære livssynstradisjoner med vekt på livssynshumanismen
- Sentrale punkter og sammenhenger i den kristne tro slik den kommer til uttrykk i de felleskristne trosbekjennelsene
- Den norske kirke og andre kristne trostradisjoner og bevegelser

Ferdigheter

Etter fullført emne skal studenten kunne:

- Identifisere og drøfte etiske utfordringer med vekt på aktuelle verdier og spørsmål i samtiden
- Drøfte sentrale trekk ved ulike sekulære livssyn
- Gjøre rede for sentrale ledd i den kristne tro i møte med aktuelle alternative religioner og livssyn
- Analysere og beskrive noen estetiske uttrykk i kristendommen

Forkunnskapskrav

Ingen

Studiepoengsreduksjon

Arbeidskrav

Ingen

Vurdering

Vurderingsform	Karakter/vektning	Varighet/omfang	Tillatte hj.midler
Innleveringsoppgave	A-F 45%	2000 ord +/- 10%	Alle
Skriftlig eksamen	A-F 55%	5 timer	Ingen

Karakterskalaen har seks trinn; fra A til E for bestått og F for ikke bestått. Karakterene blir gitt på individuell basis.

Åpent for studenter med studierett

Studiet er åpent for alle bachelorstudenter ved VID vitenskapelige høyskole. Andre studenter som ønsker å ta dette emnet, må søke innen de gjeldende frister.

Studentevaluering

Evalueringer utgjør en sentral del av kvalitetssystemet ved VID. Systemet omfatter ulike former for studentevaluering.

Arbeidsformer

Lese oversiktspensum

Forelesninger

Drøfte sentrale spørsmål og temaer i grupper/seminarer

Bruk av digitale verktøy står sentralt i alle arbeidsformene

Litteratur

Bøker

Etikk

Christoffersen, Svein Aage.. *Handling og dømmekraft. Etikk og menneskesyn i lys av kristen kulturarv*. 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget, 2012. (230 s).

Jollien, Alexandre and Kolstad, Hans. 2010. *Lovet være svakheten*. Bergen: Efrem forlag, 2010. (130 s).

Livssyn

P.M. Aadnanes, *Livssyn*, Universitetsforlaget 2012, s. 9-74 og s. 130-215 (150 s.)

L.G. Lingås, *Humanisme og andre verdslige livssyn*, www.etikk.net 2002 (175 s.)

Kristendom

Kringlebotn Sødal, Helje (red.). *Det kristne Norge. Innføring i konfesjonskunnskap*. Kristiansand: Høyskoleforlaget, 2002 (utvalgte kapitler).

Skottene, Ragnar. *Kristne symboler*. Oslo: Verbum Forlag, 2002, ss. 12-59; 68-83; 90-115; 136-145; 168-178.

Brunvoll, Arve. *Den norske kirkes bekjennesskrifter*. Oslo: Lunde Forlag, 2004 (140 s.).

Fartein Valen-Sendstad. *"Ikke for å herske". Innføring i den kristne tro*. Kristiansand: Høyskoleforlaget 2005.

Eller:

Redse, Arne. *Mennesket i Guds verden, 3. utgave*. Oslo: Lunde Forlag, 2011.

Kompendium

Etikk

Mæland, Bård. "Disneyland eller Tsjernobyl? Ethiske perspektiver på globaliseringen", *Tidsskrift for Teologi og Kirke* 1 (2010), 4-17 (13 s).

Nordhaug, Odd. "Etikk og globalisering". I *Retorikk, etikk og næringsliv*. red. Nordhaug, Odd og kristiansen, Hans-Ivar. Oslo: Forlag1, 2009, s. 353-70 (17 s).

Livssyn

P.B. Grande, *Sentrale livssyn*, Oslo 2004, s. 83-98 (15 s.)

L.F.H. Svendsen, *Mennesket, moralen og genene: En kritikk av biologismen*, Oslo 2001, s. 62-91 (30 s.)

Kompendier vil være tilgjengelige og kan lastes ned på itslearning.

RKG-108 Hinduisme, buddhisme, og religion i samtiden

Nynorsk: Hinduisme, buddhisme og religion i samtida

Engelsk: Hinduism, Buddhism, and contemporary religion

Studiepoeng: 15

Undervisningsstart: Vår

Undervisningssemestre: 1

Antall undervisningstimer: 72

Emnekode: RKG-108

Godkjent: UU-Sak 11/14

VID vitenskapelige høyskole – MHS

Emneansvarlig: Gerd Marie Ådna

Introduksjon

Hinduisme og buddhisme har spilt en sentral rolle i kultur og samfunn i Asia. I våre dager har disse to religionene fått et globalt nedslagsfelt. Emnet gir en framstilling av praksiser og idégrunnlag i disse to religionene.

Samtiden preges av alternativ religiøsitet som ikke kanaliseres gjennom de etablerte religionene. Emnet gir en innføring i samtidens religiøs søken og vil i tillegg anlegge et komparativt perspektiv på religiøse uttrykksformer.

Emnet gir en innføring i *hinduismen* (5 stp ECTS) og *buddhismen* (5 stp ECTS). Både religionenes historie og deres nåtidige, globale utforming blir belyst. Det legges vekt på religionenes ulike dimensjoner med tanke på å utvikle et nyansert religionsbegrep. Emnet gir studentene redskap til å forstå ulike syn og praksiser i religionene, blant annet hvordan hellige tekster oppfattes, brukes og fortolkes, samt den religiøse kunstens plass og roller.

Emnet gir også en innføring i utviklingstrekk i *samtidsreligiøsitet* (5 stp ECTS), deriblant dens forhold til hellig tekst, institusjonalisert religion, kjønn og estetikk. Endelig vil også emnet søke å behandle slike perspektiver under en komparativ synsmåte på tvers av religion og religiøsitet.

Læringsutbytte

Kunnskap

Etter fullført emne skal studenten ha kunnskap om:

- Sentrale trekk ved buddhismens mangfold, tro, praksis og estetikk.
- Sentrale trekk ved hinduismens mangfold, tro, praksis og estetikk.
- Sentrale sider ved alternativ spiritualitet og samtidsreligion.

Ferdigheter

Etter fullført emne skal studenten kunne:

- Bruke kunnskap om hinduisme og buddhisme til å drøfte utviklingen av disse religionene og deres roller i moderne samfunn.
- Drøfte hinduistiske og buddhistiske hellige tekster og kunst og å forstå deres rolle i sine respektive tradisjoner.
- Gjøre rede for sentrale trekk ved samtidsreligion
- Sammenlikne religiøse forestillinger og uttrykk

Forkunnskapskrav

Ingen

Studiepoengsreduksjon

(Emner som har gått de senere år som overlapper med emnet): REL/RKG 130 gir 5 poengs reduksjon og REL/RKG 150 gir 5 poengs reduksjon.

Arbeidskrav

Ingen

Vurdering

Vurderingsform	Karakter/vektning	Varighet/omfang	Tillatte hj.midler
Innleveringsoppgave	A-F/45 %	2000 ord +/- 10%	Alle
Skriftlig eksamen	A-F/55 %	5 timer	Ingen

Karakterskalaen har seks trinn, fra A til E for bestått og F for ikke bestått. Karakterene blir gitt på individuell basis.

Åpent for studenter med studierett

Studiet er åpent for alle bachelorstudenter ved VID vitenskapelige høyskole. Andre studenter som ønsker å ta dette emnet, må søke innen de gjeldende frister.

Studentevaluering

Evalueringer utgjør en sentral del av kvalitetssystemet ved VID. Systemet omfatter ulike former for studentevaluering.

Arbeidsformer

Forelesninger

Drøfte spørsmål i grupper/seminarer

Studere tekster og estetikk og samtale om disse i grupper og plenum

Bruk av digitale verktøy står sentralt i alle arbeidsformene

Litteratur/pensum

Fuller, C.J. (2004). *The Camphor Flame. Popular Hinduism and Society in India*. Princeton: Princeton University Press. (minus kap 5) (238 s.)

Jacobsen, Knut A. og Notto R. Thelle (1999). *Hinduismen og buddhismen*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. (300 s.)

Kraft, Siv Ellen (2011). *Hva er nyreligiøsitet*. Oslo: Universitetsforlaget. (126 s.)

Kalvig, Anne (2016). *Spiritisme: Samtaler mellom levende og døde*. Oslo: Pax Forlag. (155 s.)

Kompendium:

Braarvig, Jens (2003). "Innledning" i *Lotussutraen i Verdens hellige tekster*. Oslo: De norske bokklubbene, vii-xxxii (25 s.)

Boord, Martin (1994). "The Mandala", i Jean Holm (red.): *Sacred Place*. London: Dorling Kindersley, 12-14 (3 s.)

Bowker, John (2003). "Buddhism", i J. Bowker (red.): *World Religions*. London: Dorling Kindersley, 58-81 (23 s.)

Endresen, Cecilie (2016). «Allah og aliens. Albanske mellomvesener og albanere som mellomvesener» i *Aura - Tidsskrift for akademiske studier av nyreligiøsitet*, 8. 21 s.

Endsjø, Dag Øistein og Liv Ingeborg Lied (2011). "Innledning: Religion og populærkultur" i D. Ø. Endsjø og L. I. Lied: *Det folk vil ha: Religion og populærkultur*. Oslo: Universitetsforlaget, 11-24 (14 s.)

Henriksen, Jan-Olav og Kathrin Pabst (2013). "Varme hender - kristen healing?" i J.-O. Henriksen og K. Pabst: *Uventet og ubedt: Paranormale erfaringer i møte med tradisjonell tro*. Oslo: Universitetsforlaget, 28-79 (51 s.)

Jacobsen, Knut A. (2000). "Buddhas lære og fortolkninger av hans oppvåkningsopplevelse", i K. A. Jacobsen. *Buddhismen*. Oslo: Pax, 59-88 (30 s.)

Jacobsen, Knut A. (2007). "Sør-Asias religion i Norge" i Ingvild S. Gilhus og Lisbeth Mikaelsson (red). *Verdens levende religioner*. Pax: Oslo, 127-133 (6 s.)

Jørgensen, Jørg Arne (2006). "Karmiske veikart: Astrologi og horoskoper i India", i *DIN – Tidsskrift for religion og kultur*, 4/2006, 3-15 (13 s.)

Kalvig, Anne (2011). "Kornsirkler og spirituell turisme - fra åker til Internett", i *Aura - Tidsskrift för akademiska studier av nyreligiositet*, 3, 5-30 (26 s.)

Kalvig, Anne (2015). "Frå New Age til nyåndelegheit: Praktisert nyreligiøsitet gjennom seksti år", i A. Kalvig og A. R. Solevåg (red.): *Levende religion: Globalt perspektiv - lokal praksis*. Stavanger: Hertervig Akademisk, 154-171 (17 s.)

Kraft, Siv Ellen. (2016). «Kulturarvifisering av ritualer. Sjamanisme i norsk Sápmi» i *Chaos, Skandinavisk Tidsskrift for religionshistoriske studier*, 65, 53–73, (21 s.)

Mikaelsson, Lisbeth (2011). «Salg av spiritualitet», i Tormod Engelsen, Rolv Olsen og Notto R. Thelle (red.). *Nye guder for hvermann? Femti år med alternativ spiritualitet*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag, 71–86 (16 s.)

Selberg, Torunn (2011). «Religiøse reiser og religiøs turisme.» i T. Selberg: *Folkelig religiøsitet. Et kulturvitenskapelig perspektiv*. Oslo: Spartacus Forlag, 107–128. (22 s.)

Skarpeid, Jon (2010). "Audiokosmos: Om musikk og religiøse fortellinger" i *Religion og Livssyn* 3, 42-46 (5 s.)

Skarpeid, Jon (2006). "Musikk i hinduismen"

<http://geirwinje.no/onewebmedia/Musikk%20i%20hinduismen.pdf> (15 s.)

Skarpeid, Jon (2007). "Musikk i buddhismen"

<http://geirwinje.no/Religion%20og%20kunst.html> (15 s.)

Winje, Geir (2001). Hinduismen, i G. Winje. *Guddommelig skjønnhet*. Oslo: Universitetsforlaget, 13-48 (35 s.)

Til sammen 1098 sider.

Tekster fra hinduismen og buddhismen:

Buddhas fortellinger i serien *Verdens hellige skrifter*, oversatt av Kåre A. Lie m fl. Oslo: De norske bokklubbene, 2001:

"Lærens hjul settes i gang" og "Alt brenner" 72-78. "Hvem er jeg" - og "Hvem blir gjenfødt?" 161-166. "Karma og intensjon" og "Loven om karma", 262-265. "Gjenfødselse fra øyeblikk til øyeblikk" og "Tomhet" 266-267. (19 s.)

"Lotussutraen" i *Lotussutraen og andre skrifter fra mahayana-buddhismen*, i *Verdens hellige skrifter*. Oversatt av Kåre A. Lie og Tone Lie Bøttinger. Oslo: De norske bokklubbene, 2003: s. 3-13; 31-40; 53-54 (23 s.)

"Blomster" og "Arahanten, den verdige", i *Dhammapada i Verdens hellige skrifter*. Oversatt av Kåre A. Lie og Tone Lie Bøttinger. Oslo: De norske bokklubbene, 2001: 12-15; 24-26 (4 s.)

Bhagavavgita og andre hinduistiske skrifter, i *Verdens Hellige skrifter*, oversatt av Jens Braarvig m fl. Oslo: De norske bokklubbene, 2001. kap 1-3; 11; 16. (35 s.)

Shiva endeliktets gud, i *Verdens hellige skrifter*, oversatt av Signe Cohen m fl. Oslo: De norske bokklubbene 2005: "Shiva dreper kjærlighetsguden" ss.100-106. "Shivas Sønn Ganesha" 121-129. (13 s.)

Vediske skrifter i Verdens hellige skrifter, oversatt av Signe Cohen & Rasmus Reinvang, Oslo: De norske bokklubbene 2003, "Atman er det største og det minste" 259-260 (2 s.)

Durga & Mahisha, oversatt og forkortet av Jon Skarpeid, fra originalen *Jai Mai Durga*, New Delhi: Dreamland Publications, 1997 (1 s.)

RKG-106 Kontekst og identitet

Engelsk: Context and Identity

Studiepoeng: 15

Undervisningsstart: Vår

Undervisningssemestre: 1

Antall undervisningstimer: 48Emnekode: RKG-106

Godkjent: UU Sak 12/14.

VID vitenskapelige høyskole – MHS

Emneansvarlig: Terese Bue Kessel

Introduksjon

Emnet er en tverrfaglig innføring i dagens kulturelle Norge som kontekst for kirkelig og teologisk virksomhet. Det tar utgangspunkt i en kirkehistorisk og samtidshistorisk analyse av denne konteksten, men bruker perspektiver fra kulturkunnskap, misjonsteologi og praktisk teologi for å hjelpe studentene til å håndtere og relatere seg til et komplekst og pluralistisk samfunn. Emnet gir kunnskap om den historiske bakgrunnen til kristendommens samtidige plass og posisjon i samfunnet, om det flerkulturelle og flerreligiøse Norge i historisk- og samtidsperspektiv, og bidrar til forståelse av religions- og kultur møter på ulike arenaer i det norske samfunn. Temaer som kulturelt mangfold, identitet, individualisme, det moderne/postmoderne, samfunn er sentrale undervisningsområder. Hvilke forestillinger har vi om likhet og mangfold og hva vil det si å være kvinne og mann i et moderne samfunn? Spørsmål om det finnes et felles identitetsgrunnlag som gjør Norge til et samfunn og hva som limer dette samfunnet sammen, er sentrale innfallsvinkler for å forstå dagens virkelighet og kontekst.

Emnet skal gi innsikt i faglig og generell debatt om forståelsen av kirkens betydning i en norsk samtidskontekst. Emnet gir også kunnskap om teologiske problemstillinger som reiser seg i kristendommens møte med ulike kulturelle og religiøse kontekster.

Læringsutbytte

Kunnskap

Etter fullført emne skal studenten ha kunnskap om:

- historisk bakgrunn for religionens plass og rolle i det moderne Norge
- dagens norske samfunn som kontekst for kirkens eksistens og virksomhet
- identitetsprosesser og identitetsgrunnlag i vårt pluralistiske samfunn, spesielt med tanke på prestens identitet og forholdet mellom kirkens trosgrunnlag og prestens rolle som (vei)leder
- utfordringer knyttet til sameksistens i et flerkulturelt samfunn
- teologiske problemstillinger knyttet til kristen tro og praksis i ulike kulturelle og religiøse kontekster

Ferdigheter

Etter fullført emne skal studenten kunne:

- reflektere kritisk og konstruktivt over konkrete utfordringer for kristen tro og praksis i en samtidskontekst
- delta i faglig og generell debatt om forståelsen av kirkens samfunnsmessige betydning i en norsk samtidskontekst

Forkunnskapskrav

Generell studiekompetanse

Anbefalt: Gjennomført vårsemesteret i K/RLE-emenene

Studiepoengsreduksjon

Studenter som har tatt RKG-112 Samfunnsvitenskapelig metode eller RKG-112 Metode, samfunn og religion trenger ikke delta i undervisningen om informasjonskompetanse og heller ikke ta flervalgstest om informasjonskompetanse.

Arbeidskrav

- To obligatoriske essay, hvert på 1000 ord (+/- 10%) som vurderes med karakteren bestått/ikke bestått.
- Muntlig presentasjon i klassen over oppgitt tema
- Deltagelse på KOL-uka
- Flervalgstest om informasjonskompetanse. Vurdering: godkjent/ikke-godkjent (minimum 60% riktig svarprosent).

Vurdering

Vurderingsform	Varighet
Hjemmeeksamen, 3500 ord (+/- 10%)	3 dagers hjemmeeksamen

Karakterskalaen har seks trinn; fra A til E for bestått og F for ikke bestått. Karakterene blir gitt på individuell basis.

Åpent for studenter med studierett

Studiet er åpent for alle bachelorstudenter ved VID vitenskapelige høyskole. Andre studenter som ønsker å ta dette emnet, må søke innen de gjeldende frister.

Studentevaluering

Evalueringer utgjør en sentral del av kvalitetssystemet ved VID. Systemet omfatter ulike former for studentevaluering.

Arbeidsformer

Faglærer i kulturkunnskap er hovedansvarlig for undervisningen i emnet, men deler av det vil undervises av faglærere i kirkehistorie, misjonsteologi og praktisk teologi. I emnet inngår en obligatorisk KOL-uke hvor studentene skal diskutere tverrfaglige problemstillinger knyttet til kontekst og identitet, og presentere sine bidrag for de andre studentene. (Fravær på KOL-ukene må kompenseres med å skrive et essay over et oppgitt emne på 2000 ord (+/- 10%).)

Litteratur

Bøker:

Berkaak, Odd Are og Ivar Frønes. *Tegn, tekst og samfunn*. Oslo: Abstrakt forlag, 2009. (162 sider)

Elstad, Hallgeir. *Nyere norsk kristendomshistorie*. Bergen: Fagbokforlaget, 2005. (100 sider)

Leirvik, Oddbjørn. *Religionspluralisme: Mangfold, konflikt og dialog i Norge*. Oslo: Pax Forlag, 2007. (114 sider)

Modéus, Fredrik. *Längta efter liv: Församlingsväxt i Svenska kyrkan*. Stockholm: Verbum, 2009, s. 141-226. (85 sider)

Repstad, Pål (red.). *Norsk bruksteologi i endring: Tendenser gjennom det 20. Århundre*. Trondheim: Tapir, 2010, s. 9-55, 115-187, 213-242. (144 sider)

Kompendium – i dem deler:

1) Misjonsteologi og religiøse perspektiv på dagens Norge

Baasland, Ernst: *Kristendom på norsk*. Oslo: Luther Forlag, 1995, s.101-113. (13 sider)

Berentsen, J.-M., T. Engelsviken og K. Jørgensen. *Missiologi i dag*. Oslo: Universitetsforlaget, 2004 (2. utg.). s. 220-261. (41 sider)

Botvar, Pål Ketil. "Endringer i nordmenns religiøse liv", i *Religion i dagens Norge. Mellom sekularisering og sakralisering*, red. Botvar, Pål Ketil og Ulla Schmidt, 11-24. Oslo: Universitetsforlaget, 2010. (13 sider)

Mortensen, Viggo. "Det moderne Areopagos. Henimod et multidimensionalt missionsbegrep." I *Misjon og kultur: Festskrift til Jan-Martin Berentsen*, red. Thor Strandenæs, 55-73. Stavanger: VID vitenskapelige høgskoles forlag, 2006. (19 sider)

Olsen, Jørn Henrik. "Religionsteologiens tre blodtyper: A, B og C." I *Religionsteologi*, red. H. Nielsen, 27-42. Fredriksberg: Unitas, 2004. (16 sider)

Schmidt, Ulla. "Norge: et religiøst pluralistisk samfunn?" i *Religion i dagens Norge. Mellom sekularisering og sakralisering*, red. Pål Ketil Botvar og Ulla Schmidt, 25-43. Oslo: Universitetsforlaget, 2010. (18 sider)

Stålsett, Sturla. "Hvor finner teologien sted?" *Norsk tidsskrift for misjon* nr. 49 (1995) 2: 83-100. (17sider)

2) Kirkehistorie

Woodhead, Linda. *Christianity : A very short introduction*. Oxford: Oxford University Press 2004, s. 89-108. (19 sider)

3) Praktisk teologi

Alfsvåg, Knut. "Åpen folkekirke – ideal eller motsetning?" *Kirke og kultur*, nr. 3 (2006): 321-326. (5 sider)

Akerø, Hans Arne. "Prest - en veileder inn i hellighetssonen? En presentasjon av, og kommentar til, Manfred Josuttis nye pastoralteologi". I *Kirken, lekfolket og presteskapet: kirkeliv og kirkereformer i Den norske kirke ved tusenårsskiftet : festskrift til Frank Grimstads 50-årsdag 25. oktober 1999*, red. Marit Halvorsen Hougsnæs, 119-133. Oslo: Kirkens arbeidsgiverorganisasjon, 1999. (14 sider)

Grevbo, Tor Johan S. "Pastoralt lederskap – en teologisk og kirkelig nødvendighet: Noen pastoralteologiske perspektiver". I *Prest og ledelse*, red. Morten Huse, 63-80. Oslo: Verbum, 2000. (17 sider)

Hegstad, Harald. "En åpen kirke", *Kirke og kultur*, nr.3 (2006): 327-332. (5.s)
Henriksen, Jan-Olav. "Makt og avmakt blant ledere i Den norske kirke" I *Religiøse ledere: Makt og avmakt*, 200-215. Oslo: Universitetsforlaget, 2012. (15 sider)

Lerheim, Birgitte. "ungkyrkjepraksis.no: Nokre føresetninger for å tenke, tale og gjere opa folkekyrkje sett frå ein ungdomsteologisk ståstad". I *Kirke og kultur*, nr.3 (2006): 339-346. (7 sider)

Mæland, Bård. "Når imperiet rakner og kirkene marginaliseres : kirkelig reimagasjon i imaginasjonsalderen". *Halvårsskrift for Praktisk Teologi*, nr. 27 (2010) 2: 23-34. (11 sider)

Skjevesland, Olav. *Invitasjon til praktisk teologi: En faginnføring*. Oslo: Luther Forlag, 1999, s. 79-91. (12 sider)

4) Kulturkunnskap og religiøse perspektiv

Eriksen, Thomas Hylland. 1998. Små steder – store spørsmål. Innføring i sosialantropologi. Oslo; Universitetsforlaget, 127-142 (15 sider)

Eriksen, Thomas Hylland. *Hva er sosialantropologi*. Oslo: Universitetsforlaget, 2006, s. 135-150. (15 side)

Kjeldstadli, Knut. *Sammensatte samfunn. Innvandring og inkludering*. Oslo: Pax Forlag AS, 2008, s. 131-158. (27 sider.)

Lorentzen, Håkon. 'Misjonshøna og de moraldannende kretsløp' og 'Sivilsamfunn i endring' i *Moraldannende kretsløp. Stat, samfunn og sivilt engasjement*. Oslo: Abstrakt forlag. 2007. (19 sider)

Næss, Hans Erik. *Små nøkler, store dører. Invitasjon til sosiologi*. Oslo: Universitetsforlaget, 2010, s. 88-116. (28 sider)

Rosenlund, Lennart og Anders Vassenden. "Fra ett til fleire hierarkier, og en fortelling om dagens dominerende livsstile og kulturer i Stavanger". I *Kva har oljen gjort med oss?* Red. Bergsgard, Nils Asle og Anders Vassenden. Oslo: Cappelen Damm Akademisk, Kap. 5, 2015. (41 sider)

5) *Metode og oppgaveskriving*

Dalland, Olav og Trygstad, Hilde. 2012. "Kilder og kildekritikk". I Dalland, O. *Metode og oppgaveskriving.*, s. 63-81. Oslo: Gyldendal. (19 sider)

Til sammen 1006 sider.